

Natuur.oriolus

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Retouradres: Natuurpunt,
Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

VLAAMS DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ORNITHOLOGIE | SEPTEMBER 2022 | JG 88 | NR 3
NATUURPUNT | COXIESTRAAT 11 | B-2800 MECHELEN

natuurpunt
Studie

Zeldzame vogels in België
in 2021

77

Roodkeelnachtegaal én
Witkeelgors in het Zwin

88

Vlaamse Vogelatlas 2020-
2023: een tussenstand

98

Schaarse vogels voorjaar 2022

Simon Feys

Snor *Locustella luscinioides*. 22/05/2022. Kruike - Kortbroek (O) (Foto: Wouter Van Gasse)

In maart werd nog een **Roodhalsgans** *Branta ruficollis* gezien in de Bourgoyen in Gent en een bij Doel. **Krooneenden** *Netta rufina* werden van een 20-tal locaties gemeld, de grootste groep bestond uit 4 exemplaren. Er werden op 8 locaties **Witoogeenden** *Aythya nyroca* gezien. De **Ijseend** *Clangula hyemalis* die in de Uitkerkse Polders overwinterde, werd daar nog t.e.m. 03/04 gezien. Op 08/05 vloog er één langs de Fonteintjes bij Zeebrugge. In mei werd op twee locaties een zingende **Kwartelkoning** *Crex crex* gehoord. Het eerste **Porseleinhoen** *Porzana porzana* werd op 25/03 geringd bij Lier. Voor het tweede jaar op rij broedde een koppel **Kraanvogels** *Grus grus* met succes in de Vallei van de Zwarte Beek, dit jaar werd er één jong grootgebracht. Er werden 5 **Roodhalsfuten** *Podiceps grisegena* gezien doorheen het voorjaar. **Kuifduikers** *Podiceps auritus* werden enkel waargenomen in de Achterhaven van Zeebrugge en op het 5de AWW-bekken in Duffel/Rumst. Op 07/05 werd een overvliegende **Griël** *Burhinus oediacnemus* gehoord bij Kalken en in het Zwin bij Knokke was een exemplaar aanwezig op 19/05. De eerste **Steltkluten** *Himantopus himantopus* (meteen 7 exemplaren) zaten op 30/03 in de Gentbrugse Meersen. Op 23/04 vlogen de eerste **Morinelplevier** *Charadrius morinellus* langs De Haan en Zeebrugge. De grootste groep bestond uit 12 exemplaren en was aanwezig in de Wuustwezelse Heide. **Gestreepte Strandlopers**

Calidris melanotos werden waargenomen bij Zeebrugge, Moerzeke en Zoutleeuw. **Poelruiters** *Tringa stagnatilis* werden gezien bij Kieldrecht van 18 t.e.m. 25/04, in Antwerpen-Noord op 01/05 en in Elen op 02/05. Een vroege **Reuzenster** *Hydroprogne caspia* was op 28/03 aanwezig in Putten West bij Kieldrecht, t.e.m. 14/05 werden er nog een 30-tal gezien. Er werden een 15-tal **Witwangsters** *Chlidonia hybrida* gezien, de grootste groep telde 6 exemplaren en vloog op 16/05 boven Het Vinne bij Zoutleeuw. Solitaire **Witvleugelsters** *Chlidonias leucopterus* werden waargenomen in het Schulensbroek op 01/05 en bij Doel op 09/05, een groepje van 8 pleisterde op 08/05 op het 5de AWW-bekken in Duffel/Rumst. Op 05/03 werd er **Parelduikers** *Gavia arctica* opgemerkt bij Zeebrugge en bij De Panne. De enige **Kuifaalscholver** *Gulosus aristotelis* van het voorjaar werd op 23/03 waargenomen bij Doel. In de IJzervallei werd nog t.e.m. 03/05 een **Zwarte Ibis** *Plegadis falcinellus* waargenomen. Ook in de Gentbrugse Meersen, het Molsbroek, de Bazelse Polder, het Viersels Gebroekt en bij Doel werd de soort opgemerkt. De eerste **Woudaap** *Ixobrychus minutus* werd op 19/04 waargenomen in de Platwijers bij Zonhoven. Waarnemingen van **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* kwamen er van 12 locaties. Ook nu weer werden er heel veel **Koereigers** *Bubulcus ibis* gezien, met meer dan 100 exemplaren op de slaappleats in de IJzervallei. Alles

samen werden er doorheen het voorjaar meer dan 1.000 waarnemingen van deze soort ingevoerd. Vanwege deze sterke toename zal deze soort vanaf nu niet meer in deze rubriek worden besproken. Twee **Purperreigers** *Ardea purpurea* over Bredene op 10/03 gaven de start van het voorjaar aan voor deze soort. Er werden dit voorjaar vier **Grijze Vrouwen** *Elanus caeruleus* waargenomen, hier waren geen langdurig pleisterende vogels bij. Een gekwetste **Vale Gier** *Gyps fulvus* werd op 09/03 gevonden bij Nieuwpoort, op 28/05 vloog een exemplaar over Muizen. Tussen 21 en 24/05 waren er vier waarnemingen van **Slangenarend** *Circaetus gallicus*. Een lichte fase **Dwergarend** *Hieraaetus pennatus* vloog op 12/05 over het Zwin bij Knokke. Tussen 05/04 en 08/05 werden er 13 **Steppiekiekendieven** *Circus macrourus* waargenomen. Op 10/04 vloog de eerste **Grauwe Kiekendief** *Circus pygargus* over Vleteren. De eerste **Zwarte Wouw** *Milvus migrans* vloog op 15/03 over Heverlee. Een late **Ruigpootbuizerd** *Buteo lagopus* werd op 04/05 opgemerkt bij Veurne. De eerste van een 40-tal **Hoppen** *Upupa epops* zat op 21/03 bij Lummen. De eerste **Bijeneter** *Merops apiaster* van het jaar vloog op 23/04 over het Paardenschor bij Doel, het hoogste aantal van deze periode bestond uit 9 exemplaren. Dergelijke groepen werden gezien op 11/05 bij Herne en op 13/05 bij het Pulderbos. Op 07/04 werd in Bree de eerste **Draaihals** *Jynx torquilla* van het voorjaar gezien. Op 07 en 15/05 vloog er een **Roodpootvalk** *Falco vespertinus* over Overmere en Zeebrugge. De laatste **Klapekster** *Lanius excubitor* verbleef op 15/04 nog op het militair domein van Houthalen-Helchteren. De grootste groep **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* bestond uit 5 exemplaren en vloog op 23/03 over Wondelgem. Buiten de vaste locaties aan de westkust, werden er ook twee **Kuifleeuweriken** *Galerida cristata* gezien bij Oostende en vloog er één over de tel-

post van de Fonteintjes bij Zeebrugge. De eerste van in totaal 9 **Roodstuitzwaluwen** *Cecropis daurica* vloog op 12/04 over het Zwin bij Knokke. Een **Bladkoning** *Phylloscopus inornatus* werd op 30/04 waargenomen in Kortrijk. Een **Siberische Tjiftjaf** *Phylloscopus collybita tristis* werd op 13/03 gemeld bij Kruibeke en op 14 en 15/04 werd er één geringd in het Zwin bij Knokke. De eerste van 14 **Grote Karekieten** *Acrocephalus arundinaceus* zong op 23/04 in de omgeving van De Blankaart in de IJzervallei. Op 30/04 was er een waarneming van een **Waterrietzanger** *Acrocephalus paludicola* in de Keuzemeersen bij Drogen. De eerste **Snor** *Locustella luscinioides* zong op 27/03 bij Zandvoorde, er kwamen meldingen van deze soort uit een 80-tal km-hokken. Met waarnemingen uit 19 km-hokken lijkt de opmars van **Graszanger** *Cisticola juncidis* zich verder te zetten. Op 28/03 vloog een **Grote Pieper** *Anthus richardi* over het Stapelterrein in Heist en op 14/05 werd er één waargenomen aan het Schulensbroek. Tussen 09/04 en 08/05 werden 10 **Duinpiepers** *Anthus campestris* waargenomen. De enige **Roodkeelpieper** *Anthus cervinus* vloog op 27/04 over de Abeekvallei in Peer. Zingende **Roodmussen** *Carpodacus erythrinus* zaten op 22/05 in het Visserskruis bij Zeebrugge en op 30/05 in het Battenbroek bij Mechelen. De laatste drie **Sneeuwgorzen** *Plectrophenax nivalis* zaten op 17/03 in de Voorhaven van Zeebrugge. Er werden dit voorjaar slechts zes **Ortolanen** *Emberiza hortulana* waargenomen. Opvallend was de aanwezigheid van telkens twee **Dwerggorzen** *Emberiza pusilla* op twee verschillende locaties: bij Oudenburg en bij Petegem-aan-de Leie. Op beide locaties werd ook door één vogel gedurende enkele dagen gezongen. Daarnaast werden er solitaire vogels waargenomen bij Zuienkerke, Tessenderlo en Doel.

Simon Feys (simon.feys@natuurpunt.be)

KITE OPTICS
UNCONDITIONAL PERFORMANCE
WWW.KITE-OPTICS.BE

7% KORTING NATUURPUNT-LEDEN

KITE APC STABILIZED
STABILISATIE ZOALS NOOIT EERDER GEZIEN
BESCHIKBAAR IN 10x30 - 12x30 - 12x42 - 16x42

Koop uw KITE Optics instrument met ledenkorting bij een officiële partner en steun zo Natuurpunt:
sightsofnature.be - winkel.natuurpunt.be - optiekporteman.be - natuurkijkers.be - asadventure.be